

FOLKSKOLANS VÄN.

Nr 7.

Göteborg den 15 febr. 1888.

4:e Årg.

Prenumerationspris:
För 1 år kr. 2.00; 1/2 år 1.00. Postför-
skräffningen för utöfverland.

Tijdskriften utgår lördag.

Redaktör och ansvarig utgivare:
KARL ÅKESSON.
Redaktionsadress: Vagnskalet 10.
S. S. ANTONS GÅRDEN, GÖTEBORG.

Annonspris:
25 öre för postfret.
Prenumerationskassa i Stockholm & utöfver-
landskassa i Göteborg hos redaktören.

Prenumerationskassa & Folkskolans Vän
kan fortfarande öga rum. Pris: se
öfver! Gratis utdelas lösnummer.
Vara vänner behagade registrera så-
dana och utdelas till kamrater.
Folkskolans Vän har i dag öfver
200 prenumeranter.

Komiténs för granskning af läroböcker för folkskolan betänkande.

IV.

Räkning.

A. *Grundsatser.* Räkneundervisningens uppgift är att föra lärjungarne till begripande af talen sjelfva och de operationer, som med dem företagas, samt att bibringa dem erforderlig räknefärdighet och förmåga att tillämpa räknesätten på praktiska uppgifter. Den bör därför bedrivas på ett sådant sätt, att barnens eftertanke tages i anspråk, och att ämnets behandling blir enkel och osökt och sålunda fri från alla obehöfliga regler och föreskrifter. En enhetlig tanke bör därför genomgå det hela, så att det efterföljande alltid framträder som naturlig utveckling af det föregående och utförandet af samtliga räknesätten grundas på en allmän lag. Denna lag framgår ur talbegreppet, hvilket därför först måste undersökas.

Klargörandet af talbegreppet hör till förberedande öfningar, hvilka när begreppet tal utgöres af tvenne moment, naturligtvis blifva af 2 slag. De öfningar, som afse klargörandet af antal, kunna begränsas till talområdet 1—9; ty om större tal uppkomma, bildas nya talsorter. För klargörandet af talsorterna påvisar man deras uppkomst och bildning samt utreder deras förhållande till hvarandra genom jämförelser och förvandlingar. Talsorterna behandlas först efter hand som de behövas. — De förberedande öfningarna, hvilka böra vara mycket grundliga, utföras bäst muntligt. De enklaste tillhöra småskolan, men några af dessa böra dock upptagas i

läroboken för folkskolan till ledning för lärogången och som repetition. De för folkskolan afsedda böra behandlas tillräckligt utförligt i läroboken.

Innan komiter. framlägga grunddragen af räkneoperationerna, förutskicka de den allmänna anmärkningen, att, enär det vid undervisningen i aritmetik är af synnerlig vikt att utgå från åskådningen, bör så väl vid de nämnda förberedande öfningarna som vid klargörandet af och inledandet i hvarje särskildt räknesätt början göras med något lämpligt åskådningsmateriel, t. ex. pinnar och bundtar af dem, kuber och prismor, mätredskap, räkneram o. d. Derefter användas lämpliga konkreta dekadiska sorter, hvarefter öfvergång sker till abstrakta talsorter och tal. Genom denna anordning vinnes äfven den fördelen, att den s. k. sorträkningen kommer att ingå i de vanliga enkla räknesätten. Aldrig bör uppfattningen af talen grundas på beteckningen eller siffrornas plats, utan tvärt om meddelandet härom följa på begripandet af talen.

Så snart talsorterna äro klargjorda, öfvergår man till räkning med dem, d. v. s. till de 4 räknesätten med hela tal. Hvarje nytt räknesätt och nytt moment bör förberedas genom lämpliga inledande exempel.

Den ordning, i hvilken talsorterna behandlas, bör för vinnande af enkelhet, reda och fasthet städse vara den samma. De exempel till muntlig öfning, hvilka upptagas för att inleda ett räknesätt, böra behandlas på samma sätt och i samma ordning, som sedan skall följas. Hufvudräkningsexempel, som innehålla s. k. genvägar, böra — i fall sådana upptagas i lärooken — få sin plats såsom bihang till räknesätten.

Enligt komiter. mening bör bråkläran börja med en allmän inledning, hvarefter decimalbråk behandlas. Läran om dem är af så stor praktisk betydelse, att alla barn, innan de lemna skolan, böra få göra bekantskap dermed.

Forts.

Några ord om lektyr.

Forts.

Är det af vikt att gifva ett godt urval af litteratur, så är det ingalunda af mindre betydelse att se till, hvar man läser.

Vid läsandet af en föreläsning, äfven en god sådan, må man naturligtvis vara medveten om sin verksamhet, så att man inte utan vidare tager till för godt. Gör man inte detta, varlar inte om ordensföljningen sköts, ej heller uppmärksamhet om tillräcklighet, utan varlar en sådant eller ett sådant, som drifvas hit och dit af alla möjliga vingar. Äfven bör man läsa så, att man verkligen tillgripa sig den, som passar för den berättelse, man berömt. För att hafva gagna af sin läsning är det också nödvändigt att läsa i ett sådant och andra givet rum för det läsa, så som berättelse, gifva läst o. s. v., att läsa med hvarje pennan i hand, d. v. s. gifva små uppmärksamhet och utöfning, de berättelser i ordensföljning af deras berättelser, detta och i enlighet med af hufvudsakarna. Vidare må man jämföra det läsa med berättelsen af sin egen berättelse och utöfning det till berättelsen, ofta vilka tillräcka till de viktigaste och mest berättelser skrivna, när det är nödvändigt att på en gång tillgripa sig en sådan eller berättelse.

Härmed nämnanstående och på det berättelsen att läsa läsa öfver berättelsen. »Läsa ett läsa berättelse, utan att läsa gode ting berättelsen och ofta gifva fram och klök berättelsen,» säger Tegner. Och för det berättelsen, som berättelsen om ett annat berättelsen berättelsen den som berättelsen efter den berättelsen, som berättelsen berättelsen. Det är mest af berättelsen läsa berättelsen, som ett berättelsen berättelsen berättelsen som för den berättelsen berättelsen, och berättelsen till berättelsen berättelsen. I berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen. Huru är detta berättelsen? I de berättelsen läsa berättelsen om ett berättelsen till berättelsen berättelsen om ett berättelsen. Ett berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen eller berättelsen berättelsen berättelsen till berättelsen berättelsen af de berättelsen berättelsen berättelsen. Men berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen berättelsen till den berättelsen berättelsen berättelsen

FOLKSKOLANS VÄN

N:r 8.

Göteborg den 22 febr. 1888.

4:e årg.

Prenumerationspris:
För 1 år kr. 2,20; 1/2 år 1,50. Postbefordringsafgiften är häri inberäknad.

Utgifningstid: hvarje onsdag.

Redaktör och ansvarig utgivare:
KARL ÅKESSON.
Redaktionens adress: Vegagatan 30.

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI, GÖTEBORG.

Annonspris:
25 öre för petitråd.
Prenumeration sker i landsorten å närmaste postanstalt, i Göteborg hos redaktionen.

Prenumeration å Folkskolans Vän kan fortfarande ega rum. Pris: se ofvan! Gratis utdelas profnummer. Våra vänner behagade requirera sådana och utdela till kamrater.

Komiténs för granskning af läroböcker för folkskolan betänkande.

IV.

Räkning.

Forts.

Sedan komiter. delvis genom exempel visat, huru de särskilda räkneseätten med bråk böra behandlas, öfvergå de till lärobokens innehåll och uppställning. Läroboken bör utgöras af en samling väl valda och ändamålsenligt ordnade exempel samt af regler, som framgå ur exemplen och tjena till stöd för följande tillämpningsöfningar.

För småskolan torde räknebok i allmänhet ej behövas. Om någon sådan skulle anses erforderlig, bör den innehålla endast planmessigt ordnade exempel samt utgifvas särskildt, för att ej fördyra folkskolans bok.

Hvad den sistnämnda angår, anse komiter., att följande grundsatser böra följas vid dess utarbetande.

1. Exempelsamlingen bör afse den skriftliga räkningen; dock böra i inledningarna och vid nya moment hufvudräkningsexempel upptagas.
2. Sakexempel och sifferexempel böra gruppvis omväxla. Sakexemplen böra i allmänhet föregå.
3. Exempelsamlingen bör vara tillräckligt omfattande; exemplen böra vara så beskaffade, att de taga barnens eftertanke i anspråk; likartade exempel böra följa efter hvarandra.
4. De svårare uppgifterna, som i synnerhet lämpa sig för lyckligt lottade skolor och mera begåfvade barn, böra särskildt utmärkas genom något slags typografisk utstyrsel.
5. Vid hvarje följande räkneseätt bör förekomma en grupp på liknande sätt afskilda blandade och kombinerade öfnings- och tillämpningsuppgifter, som afse äfven föregående räkneseätt.
6. Exemplen böra i allmänhet ansluta sig till förhållandena i det praktiska lifvet, få ej vara af konstlad innehåll eller mer än nödigt invecklade.
7. De i exemplen

använda talen få ej vara öfver höfvan stora. 8. Gällande sorter böra användas, utom då fråga är om förvandling från gamla till metriska sorter. 9. Exemplen böra ordnas så, att svaren bli naturliga. 10. Så kallade reguladetri, intresse-, procent- och alligationsfrågor m. m. böra icke hänföras till särskilda räkneseätt, utan behandlas blott som praktiska uppgifter, som skola lösas medelst de vanliga räkneseätten. När uppgifter med kombinerade räkneseätt förekomma, är det lämpligt, att frågan till en början upplöses i sina särskilda moment. Den aritmetiska teckningen bör så behandlas, att den kan bilda förberedelse och öfvergång till enkla eqvationer. Parenteser böra användas med plan och reda till begränsadt omfång och på lättfattligt sätt.

De regler, som anses behöfliga i läroboken, böra vara korta, bestämda, enkla och lättfattliga. Blott ett ringa antal behöfves, om komiter. läroplan följes. Regeln kan lämpligast få sin plats efter de exempel, hvilka tillhöra inledandet och den erforderliga inöfningen af de fall, ur hvilka den kan öskt visas framgå. På vederbörliga ställen meddelas anvisningar för de inlärdas reglernas tillämpning. Regler för pröfning af uträkningen äro enl. komiter. mening icke att förkasta, men de få ej vara för barne ofattliga, såsom t. ex. de konstlade nioprofven.

Komiter. ha intet att erinra emot en sådan anordning, att i särsk. häften sammanföres, hvad som tillhör de särsk. årsklasserna. Normalplanens kurs för första årsklassen önskas utvidgad så, att exemplen må kunna få omfatta äfven fyrsiffriga tal, dock med endast tvåsiffrig multiplikator och divisor.

Räknetecknen böra vara enkla, bestämda, tydliga och följdriktigt genomförda. Uppställningar för räkneseättens utförande böra få sin plats bland inledningsexemplen, der de först behövas. Beskrifningar, definitioner, förklaringar af termer m. m. böra meddelas vid behandlingen af de räknesätt, der de först möta.

Om det än är önskligt, att från främmande språk lånade uttryck undvikas, böra dock de allmänt brukliga tekniska termerna användas i de fall, då enkla och naturliga inhemska uttryck ej finnas att tillgå. Terminologien bör alltid vara fast, bestämd och klar. För vinnande af reda

föreslå derfor komiter., att med »storheter af samma klass» må menas sådana storheter, som genom förvandling kunna öfverföras till hvarandra, t. ex. krona och öre, meter, decimeter och centimeter, meter och fot, ental och tiotal; och att med »storheter af samma sort» må förstås sådana, som innehålla samma slags enhet, t. ex. 5 kr. och 3 kr., 6 m och 3 m. — »Abstrakta exempel» och »konkreta exempel», »exempel med obenämnda tal» och »exempel med benämnda tal» äro oegentliga namn. I stället föreslås benämningarna »sifferexempel» och »sakexempel». Uttrycken »benämnda tal» eller »konkreta tal», »obenämnda tal» eller »abstrakta tal» äro likaledes oegentliga, enär alla tal i verkligheten äro abstrakta.

Af synnerlig vikt anse komiter. det vara, att så väl räkneboken som facitboken så anordnas, att de blifva öfverskådliga och lätthandterliga. Lämplig uppställning och numrering, passande öfverskrifter och randrubriker bidraga härtill.

Sortindelningstabellerna böra upptaga de genom lag antagna sorterna och uppställas i 2 afdelningar: 1) penningräkning, tidsindelning och stycketalsräkning; 2) tabeller för längd-, yt- och rymdmått samt vikt. Efter dessa tabeller bör läroboken upptaga de förnämsta kulturländernas myntsystem samt sådana äldre svenska sorter, som ännu allmänt användas. Sortindelningstabellerna böra liksom multiplikationstabellen få sin plats i slutet af boken eller, om denna utgifves i flere häften, i slutet af det första.

Begränsning — ett ord om folkskoleundervisningen.

(Föredrag af Joh. Ohlander.)

»I begränsningen visar sig mästarten.»

(Goethe.)

De uppgifter, folkskolan fått att lösa, äro hvarken små eller få. För en talrik medborgareskara blifver denna bildningsanstalt den enda, som förbereder den viktiga skola, som kallas lifvets. Folkskolans många alumner lemna med denna i van-

Äro svar på skäl som sigs att en tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men vi kunna äro tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Jag svarar på, att de tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Men jag vill säga tillräckligt tillräckligt... (faded text)

Komiténs för granskning af läroböcker för folkskolan betänkande.

IV. Räkning.

B. Granskning. Denna omfattar ett trettiotal läroböcker. Mot alla göras mer eller mindre svåra anmärkningar; hos en del anses dock förtjensterna, men hos de flesta felanmärkningarna. De vanligaste anmärkningarna äro, att exemplen ej uppstälts med hänsyn till en utvecklande metod, samt att de äro afsedda att lösas efter mekaniskt inlärdade regler och formuler. Vidare anmärkes vid granskningen af en del läroböcker: ovärdadt språk; svårfattliga definitioner; oegentliga uttryck, t. ex. »gångar större» och »gångar mindre» i st. f. »gångar så stor» och »gångar så liten»; obestämd terminologi; pedantiskt omständligt framställningssätt; luckor; uppdragandet af en hel mängd särskilda räkningsätt, såsom regula de tri och intresse-räkning; för stora siffertal m. m.

Komiter. ha visserligen ej tillkännagivit, att de upptagit de granskade böckerna i rangordning (nedifrån); men att bokstafsordningen ej vid denna granskning blifvit följd, det är »en händelse, som ser ut som en tanke».

L. C. Lindbloms räknekurs skulle då intaga högsta platsen. Derigenom att förf. i allmänhet sökt tillgodose en utvecklande metods fordringar har denna räknekurs »kommit att stå framom det stora flertalet af läroböcker i räkning». Dock behöfver den »omarbetas för att blifva fullt ändamålsenlig».

Alfr. Bergs räknelära anses »stå vida öfver den vanliga aritmetiska literaturen» och skulle genom omarbetning efter komiter. anvisning »komma att intaga ett synnerligen framstående rum» i metodiskt afseende.

Håkan Ohlssons och A. Celanders exemplansamling »har åtskilliga stora förtjenster, enär den i allm. följer en utvecklande metod», men behöfver dock »omarbetas i vissa delar».

Velanders räknebok »bör i åtskilliga delar underkastas en grundlig omarbetning».

J. Ljunghs lärobok bör omarbetas. Exempelboken ensam är icke tillräcklig, och »läroboken kan icke, sådan hon nu är, fylla bristerna i den samma».

P. Fr. Sixers öfningsbok »behöfver för att blifva fullgod omarbetas», hvarjente bristen på sakexempel bör afhjelpas.

K. P. Nordlunds räkneöfningsexempel är ett arbete, som har »många stora förtjenster» och särsk. utmärker sig för »sin vetenskaplighet och korrekthet samt sin strängt utvecklande metod». För barn i folkskolan »torde det dock icke lämpa sig i sin helhet och i sin nuvarande form».

L. Phragmén's räknebok har i det närmaste samma förtjenster och samma fel.

J. Otterströms lärobok, i hvilken equationsmetoden tillämpas, »en metod som säkerligen har en god framtid», kan i sitt nuvarande skick icke »bli användbar», delvis till följd af sin polemiska stil.

C. A. Nyströms räknelära måste till planen omarbetas, och textafd., som bär spår af mekaniskt behandlingssätt, behöfver både omarbetas och minskas.

P. A. Siljeströms och P. J. Pihlstrands räkneböcker behöfva omarbetas till följd af sitt mekaniska och abstrakta framställningssätt.

C. A. Kindvalls och J. Bäckmans äro mindre lämpliga. — A. Segerstedts kan först efter »en omsorgsfull och planmessig omarbetning blifva lämplig». — J. A. Karlssons räknebok för småsk. »kan icke anses motsvara det ändamål, som förf. afsett med den samma», och den för folksk. motsvarar icke på långt när de kraf, som böra ställas på en sådan bok. — C. G. Schmidts »kan icke förordas till användning i folksk.» — A. P. Fröberg's är »otidsenlig och olämplig». — Sv. O. Kellins räkneöfver ser »icke böra komma till användning i skolorna, om ock erkännas måste, att åtskilliga exempel äro i och för sig goda». — P. Er. Schelins räknelära är »icke lämplig för undervisning i räkning». — J. A. Svenssons anses stå på »mekanisk ståndpunkt» och hafva ett »oredigt och oklart framställningssätt», hvadan användandet af den samma anses »lända till föga gagn för räkneundervisningen». — A. E. Lundqvists räkneböcker äro sådana, att komiter. »afråda från allt användande» af dem.

V. Geometri.

A. Grundsatser. Den korta tid, som i folkskolan kan egnas åt geometrien, och den utvecklingsgrad, på hvilken skolbarnen vanligen befinna sig, medgifva icke någon fullständigare teoretisk behandling af detta ämne. I den geometriska läroboken bör därför meddelas endast det enklaste och för praktiska uppgifternas lösning mest viktiga angående ytor och kroppar. Vid lärobokens uppställning bör ock tagas hänsyn till olikheten mellan särskilda skolor, så att i de mindre gynnsamt ställda skolor, der lärobok ej användes, läraren må erhålla ledning att meddela en kurs, som innehåller något afslutadt helt. Uppdragandet af en s. k. geometrisk åskådninglära anse sig komiter. icke kunna tillstyrka, enär till en sådan plägar hänföras mycket, som på det första stadiet blefve allt för svårfattligt, och dessutom hela läroämnet bör behandlas åskådligt. Komiter. anse det icke lämpligt, att alla uppritningar och beskrifningar föregå mätning och beräkning, eller att alla plana figurer behandlas i oafbruten följd före de solida, enär derigenom sådant, som är mindre viktigt och mera svårfattligt, kan blifva behandladt före det viktigare och lättfattligare.

Läroboken bör uppställas i två kapitel. I det första bör finnas en inledning, som omfattar endast det allmännaste om linier och vinklar. Derefter behandlas rätlinjiga ytor och sådana solida figurer, som hafva dessa till bas och mot basen vinkelräta sidor. Ordningföljden bör vara: kvadrat, rektangel, öfriga parallelogrammer, trianglar, paralleltrapezier, viktigare regelbundna mångsidningar samt oregelbundna ytor och

(faded text on the right edge of the page)

alltjemt i sammanhang med hvarje yta de kroppar, som hafva denna till bas och mot basen vinkelräta sidor. Vidare behandlas på samma sätt cirkeln och ellipsen samt motsvarande kroppar.

I andra kap. redogöres för kroppar, som utgöra en tredjedel af förut behandlade med samma bas och höjd, samt de viktiga af öfriga kroppar. Sådana saker som mätning af cirkelsektorer, cirkelsegment och ellipsringar; stympade pyramider, stympade koner och klot böra såsom för svåra och af mindre praktisk betydelse förbigås.

Räknex. till erforderligt antal införas omedelbart efter hvar och en af de beskrifna storheterna. — Några enklare satsar med bevis, som ega praktisk betydelse, samt några dylika konstruktionsuppgifter kunna för högre skolformers räkning medtagas som bihang till läroboken.

Första kap. med undantag af läran om månghörningar och ellipser, hvilken är afsedd endast för mera begåfvade lärjungar, anses lämpa sig för folkskolor Litt. A och B enligt normalplanen. Det andra uppskjutes till fortsättningsskolan.

Framställningssättet bör vara grundadt på åskådningen samt motsvara fordringarna på matematisk korrekthet, tydlighet och bestämdhet.

B. *Granskning.* 11 läroböcker i detta ämne ha varit föremål för granskning. Ur de afgifna slutomdömena må följande anföras:

A. *Segerstedts* lärobok, som visserligen är »behäftad med icke få felaktigheter», men ock har »ätskilliga förtjenster, som ställa henne framför flertalet af nu befintliga böcker af samma slag», anses kunna efter en omsorgsfull bearbetning blifva fullgod.

J. *Bäckmans* torde genom omarbetning kunna »blifva ganska lämplig för sitt ändamål».

P. A. *Siljeströms* erfordrar, hvad sista afd. angår, »en liten omarbetning och begränsning» och, hvad de tre föregående afd. vidkommer, »en mera genomgående omarbetning» för att bli lämplig.

A. *Th. Bergii* har visserligen rätt betydande förtjenster, men »kan dock icke med fördel användas i folkskolan». — J. F. *Bergs* och A. F. *Grönblads* är »i sin nuvarande form otillfredsställande». — A. *Danielsons* »kan icke tillfredsställa folkskolans behof». — C. M. *Lagerhamns* »lämpar sig icke för folkskolans behof». — J. A. *Karlssons* anses vara »alldeles olämplig». — A. E. *Lundeqvists* böcker äro »odugliga för sitt ändamål». — C. J. *Cederschiölds* lärobok förklaras »fullkomligt oduglig».

Från riksdagen.

Andra kammarens 1:a tillfälliga utskott har med anledning af motion af hr P. *Larsson* i Fohle hemställt, det riksd. måtte besluta, att det i k. kungörelsen angående folkskollärares afföring förekommande uttrycket »50 kubikfot 4 kannor spanmål» (13 hektoliter 18,968 liter) måtte ändras till »13 hektoliter 25 liter span-

mål», och att stadgandet, det kofodret skall, der det icke utgår in natura lösas med »minst värdet af 31 kubikfot 5 kannor» (8 hektoliter 24,355 liter), måtte ändras till »minst värdet af 8 hektoliter 25 liter spanmål». Förslaget skall, derest det vinner kamrarnes bifall, medföra en löneförbättring af 6,697 liter.

Vidare har utskottet med anledning af hr M. *Arhusianders* motion i ämnet hemställt, att riksdagen ville anhålla, det K. M:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke ett lämpligt anslag af statsmedel borde äskas att årligen utgå såsom bidrag till de komuner, hvilka anordna undervisning i slöjd- och handarbeten åt flickor i skolåldern — samt att K. M:t täcktes, derest K. M:t finner saken värd understöd, till nästkommande riksdag inkomma med förslag dertill — äfvensom till vilkoren för sådant bidrags erhållande.

Hr E. *Westin* och C. G. *Borgman* ha reserverat sig.

Inrikes nyheter.

Småskollärares ålderdomsutgifter.

Småskolläraren C. *Lilljeström*, som under en lång följd af år inom Södra Sandsjö församling med nit och skicklighet skött sitt anspråkslösa men svåra kall och nu på grund af försvagad hörsel har afsked från sin befattning, hade af församlingen begärt en mindre, årlig gratifikation, men denna begäran blef afslagen, och skulle i stället i det närmaste vanligt fattigunderstöd — 2 tunnor säd förutom 5 kr. konstant i kvartalet — honom förunnas. Huru så många unga och kraftiga män och qvinnor med dylika exempel för ögonen kunna vilja blifva arbetare i skolans tjänst är nästan oförklarligt, säger Sm. P.

Nåes slöjdläroreseminarium. Den 41:a kursen vid detta seminarium avslutades d. 21 febr. efter att hafva fortgått sedan den 11 sistlidne januari. Elevernas antal har varit 38 (16 qvinliga och 22 manliga), deraf 3 från Stockholms län, 1 från Södermanlands, 3 från Östergötlands, 2 från Kalmar, 2 från Malmöhus, 6 från Göteborgs och Bohus, 11 från Elfsborgs, 4 från Värmlands och 1 från Kopparbergs län samt 3 från Finland och 2 från Danmark.

Pensionsförening för småskollärarinnor. K. M:t har fastställt stadgar för en pensionsförening för lärarinnor inom Malmöhus och Kristianstads län.

Folkskolans plats i vårt skolsystem. *Hvilka platser böra folkskolan och folkhögskolan intaga i vårt lands skolsystem?* Denna fråga behandlades vid års-sammanträde med Hvilans folkhögskoleförbund och ansåg inled., »att folkskolorna borde vara vårt lands enda statsskolor, att folkhögskolorna borde hafva större statsanslag samt ytterligare utvecklas, och slutligen, att de allmänna läroverkens lägre klasser borde indragas, emedan den undervisning, som der meddelas, kunde förläggas till folkskolans högre afdelningar och den egentliga folkskolan således blifva en gemensam skola för alla samhällsklasser», meddelar Morgonbladet.

Frågan om skolhelsovården har behandlats af Nääs diskussionsförening. Under diskussionen uttalades önskvärdheten af att för skolhelsovårdens befrämjande —

staten måtte: för att helsovårdsfrågan må tillfullo af skolråden beaktas, tillsätta helst inom hvarje stift en läkare med uppdrag att lemna nödiga råd och anvisningar i hithörande ärenden;

församlingen måtte: anskaffa tjenliga skollokaler med dertill hörande afklädningsrum, båda försedda med ändamålsenliga värme och ventilationsinrättningar; verkställa, genom en dertill särskildt utsedd person, eldning och rengöring, på det barnen ej dermed må betungas, emedan utförandet här inverkar skadligt på deras helse;

läraren bör: genom lämpliga föredrag och enskilda samtal fästa folkets uppmärksamhet vid helsovårdens stora betydelse; vid undervisningen i naturkunnskap framhålla det viktigaste och allmännaste af helsoläran; så mycket som möjligt tillgodose barnens utveckling genom lämpliga kroppsrörelser, såsom gymnastik, slöjd, fria lekar m. m.

Rörande trädgårdsskötsel i folkskolan har samma förening uttalat följande:

Församlingen bör förlägga skolorna på sådana platser, der tillräcklig och fullt lämplig jord är att tillgå, samt försätta denna i sådant skick, att den lämpar sig för anläggning af en skolträdgård; anskaffa träd och buskar samt tillräckligt med redskap.

Läraren åter bör, sedan det ofvan påpekade af församlingen anskaffats, anlägga och ordna skolträdgården så, att den kommer att bestå af följande delar: en köksväxtafdelning, en trädskola och en skolpark; anordna undervisningen så, att intresset för trädplantering och köksväxtodling väckes och underhålles.

Frågan: »Huru böra olägenheterna vid nya läroboksupplagor bäst förekommas?» behandlades d. 25 febr. af Stockholms läraresällskap, hvarvid det förenade sig om rektor S. v. *Friesens* förslag till uttalande i frågan: »Sällskapet vill såsom sin erfarenhet uttala, att stora olägenheter för lärjungarnes undervisning uppkomma derigenom, att olika upplagor af samma lärobok begagnas samtidigt i en klass, och framhåller önskvärdheten deraf, att detta missförhållande, så vidt möjligt är, förekommes; ett medel som härtill skulle bidraga, vore, att författarne endast, der behofvet ovilkorligt så kräfde, gjorde ändringar i nya upplagor, och att upplagorna af läroböcker, som längre tid användts, så mycket som möjligt fixerades.»

Förslag. Till förenade folkskoll., klock- och organisttj. i *Upsala-Näs*: 1) skoll. E. *Hellander*, Odensvi; 2) skoll. J. *Almgren*, Veta; 3) skoll. G. A. *Ekquist*, Dalby.

Ungdomens hyfsning. Vid Mullhyttan i Qvistbro hafva några gossar bildat en förening för barn mellan 9 och 15 år. Hvilka ha till uppgift att utrota vanan att begagna tobak, snus, och rökning, spirituosa, svordomar och andra yttringar af råhet i ord och gerningar. Handlanden *Norberg* har upplåtit rum för föreningens möten. »Barnets vana blir ofta maunens bana.» N. A.

En kurs i halmflätning är anordnad i V. *Vingåker*. I den samma deltaga 11 af församlingens slöjdlärarinnor. *Sofie Löfgren*, som på uppdrag af Örebro läns hushållningssällskap i flere år rest omkring i Nerike har nu af Södermanlands slöjdnämnd blifvit anmodad att någon tid af året egnas sig åt slöjd-undervisningen i Södermanlands län.

Hos folkskollärares pensionsinrättning är notarien P. *Lidell* förordnad att från den 1 mars 1888 till årets slut uppehålla kassörs- och bokhållaretjensten.

Lån för skolhusbyggnader. Följande församlingar ha af K. M:t erhållit tillåtelse att för nämnda ändamål upptaga amorteringslån: *Värfrukyrka*, Ups. 1., 20,000 kr. med 40